

Singurele momente în care evada din lumea aceea splendidă erau cele în care, brusc, i se făcea poftă de pământ.

Cînd, la capătul plimbărilor, ieșeau din pădure, ea încetinea pasul, îi lăsa pe ceilalți să se îndepărteze, se ascundea și, deschizîndu-și pumnul, înfuleca drobul de pământ negru pe care-l ținuse ascuns în pumn cît să capete acea ușoară umezeală care-l făcea moale și extrem de aromat. Închidea ochii și, odată cu gustul, asculta pocnetele de emoție și de plăcere cum i se sparg, rînd pe rînd, între tîmple. Singurul om căruia avea să-i spună secretul (cel mai bine păzit secret al copilăriei ei) avea să fie Profesorul, la cincisprezece ani după aceea, în prima lor noapte împreună, fiind absolut surprinsă de maniera în care bărbatul acela sobru și cultivat știa să facă amor.

Apoi cercul.

Să fi avut 6-7 ani cînd am descoperit că pot să luminez de una singură: reușeam să-i strîng pe toți copiii în jurul meu, să-i fac să mă urmeze oriunde și oricînd – și reușeam asta cu ajutorul unor instrumente noi, cărora, pînă atunci, nu le dădusem prea mare importanță. Descoperisem, treptat, că nimic nu putea rezista cuvintelor. Știam să aleg vorbele cele mai potrivite – asta a fost marele meu noroc. Am intuit imediat forța lor nemaipomenită. Așa că am început să exersez. Am început să le folosesc tot mai des în favoarea mea, inventînd cele mai trăsnete povești care, alături de tortul de biscuiți făcut de mama, pe care-l împărțeam de fiecare dată cu ei, făceau automat din ceilalți copii adepții mei. Foloseam ba propoziții scurte, din trei-patru cuvinte (vorbe neașteptate, care-i năuceau pe ceilalți), ba fraze lungi și sunete aproape șoptite pe care le încărcam imediat cu tensiune, modelîndu-mi vocea, inventînd intrigi tot mai complicate care-i țineau pe copii cu gurile căscate, pe scara întunecată a vreunui bloc sau

la marginea pădurii, echilibrînd la timp atmosfera aceea tot mai intensă cu tăceri prelungite, simțind cu precizie momentul în care urma să introduc poanta, făcîndu-i pe ceilalți să iasă amețiți din țesătura poveștii, ajutîndu-i să reintre în realitatea vie și colorată care ne înconjura, făcîndu-i să se prăpădească de rîs.

În felul ăsta îi convingeam să vină cu mine la circ.

Era deja o jumătate de an de cînd, la capătul orașului, nu departe de casa noastră, apăruseră corturile acelea imense, împrėjmuite de miroaturi stranii și de țarcuri înalte, acoperite cu afișe colorate. Eram înnebunită după circ. Seara, după ce entuziasmul celorlalți mai scădea în intensitate, iar eu simțeam că poveștile începeau să-și piardă din forță, alegeam doi sau trei dintre adepți și, în tăcere, mă strecuram cu ei înspre galerie. Nici nu ne gîndeam să cerem bani părinților pentru așa ceva. Și dacă ne-ar fi dat, nu ar fi făcut asta ori de cîte ori am fi vrut noi să vedem spectacolele. Înaintam în șir indian, oprindu-ne la mică distanță de cort, descălțîndu-ne, legîndu-ne ghetele una de alta cu șireturile, trecîndu-le pe după gît. Apoi ne urcam pe stîlpul din colțul cercului și ne furișam la galerie prin locul unde se îmbinau foile cortului. Cel mai frică ne era de controlorul bătrîn, care în cîteva rînduri ne-a prins, scoțîndu-ne afară de urechi.

Ultima dată cînd am vizitat în felul ăsta cercul, rămăsesem singură pe acoperiș cînd deodată am simțit o lovitură puternică în picior. Am rupt-o la fugă pe fișia de pînză, sub izbiturile unei prăjini pe care, probabil, o manevra controlorul. Deodată, pînzele de deasupra s-au desfăcut și eu am căzut în arenă, pe stratul moale de talaș, cu ghetele pe după gît, orbită de lumină. Cercul era plin de lume, care a izbucnit în rîs – cu siguranță credeau că e o scenă din spectacol. Cu atît mai mult cu cît, imediat după asta, controlorul a început să alerge cu prăjina după

mine, iar eu, negăsind nici o cale de ieșire, am făcut de câteva ori înconjurul arenei, cu ghetele bătăbănindu-mi-se pe piept, cu fața murdară și speriată – în timp ce lumea râdea și aplauda tot mai entuziasmată. Ultimul lucru pe care l-am văzut înainte să reușesc să ies de acolo a fost chipul mamei – așezată în primul rând, impasibilă, singurul om din sală care nu aplauda, ci se uita la mine fix, rece, fără milă.

școală

După ce a terminat clasa a IV-a, s-a mutat la generala din centrul orașului.

Venea de la școală cu autobuzul, cobora cu o stație înainte și făcea un scurt ocol, plimbându-se prin pădure înainte de a se întoarce acasă. La finalul toamnei a lăsat bulgărele negru să-i cadă, moale, la picioare, și-a șters palma de sarafanul albastru și a luat prima hotărâre majoră din viața ei. Atunci, în după-amiaza aceea superbă, am renunțat să mai mănânc pământ (o voi face doar dacă mă voi mai simți vreodată cu adevărat fericită, mi-am jurat asta – și, știi prea bine, eu mă țin întotdeauna de promisiuni).

Se trezea la șase dimineața și își repeta lecțiile. Punea apă la fiert pentru ceai, deschidea geamul bucătăriei și mînca două felii de pâine cu margarină și sare, își pregătea un sandvici și, înainte de a pleca la școală, intra în camera maică-sii, ținându-se de nas: mirosul acru, de transpirație și așternuturi nespălate, acoperea uneori, violent, mirosul aspru de țuică. Se apleca și culegea hainele împrăștiate pe covor, aranjându-le cu grijă pe fotoliu, aduna

farfuriile și paharele murdare, punea dopul la sticla de țuică uitată deschisă pe etajeră. Nu o trezea, doar se apropia de pat și se apleca deasupra ei, să vadă dacă mai respiră.

Apoi ieșea în grabă (întîrzia de fiecare dată) și urca în autobuzul care claxona în stația de vizavi de casa lor, așteptînd-o, oprind acolo doar pentru ea și pentru o femeie extrem de grasă care ducea, în sticlele zornăindu-i prin traistă, lapte la blocuri.

Îi plăcea mult la școală. Era unul din puținele locuri unde se putea bucura pe deplin, reușind să absoarbă toată energia din jur și s-o transforme în bucurie. Colegii îi căutau mereu compania – în primul rînd datorită faptului că avea un fel de indiferență totală față de răutate, nu se supăra niciodată, nu se enerva, nu jignea pe nimeni –, în plus, reușea să-i binedispună pe toți cei din jurul ei și avea o incredibilă abilitate de a pune capăt oricărui conflict, folosind gesturi și vorbe care aveau efect imediat asupra celor implicați, făcîndu-i fie să se rușineze, fie să realizeze stupizenia pentru care se certaseră, izbucnind, alături de ea, în rîs. Pînă și profesorii, de obicei sobri, rigizi și ursuzi, erau încîntați de inteligența și naturalețea cu care reușea să se impună.

Singurele note mici pe care le lua erau cele de la teste – și nu pentru că nu ar fi învățat, ci pentru că scrisul ei era, pentru ceilalți, imposibil de descifrat. Niște linii întrerupte doar din loc în loc, dedesubtul și deasupra cărora apăreau nenumărate semne greu de recunoscut. În clasele primare a încasat aproape zilnic bătăi de la maică-sa, a rămas după ore în clasă, pedepsită de învățătoare, scriind și rescriind literele care, notate așa, separat, îi ieșeau lizibile, însă imediat ce încerca să le ordoneze în cuvinte și propoziții, structura grafică se schimba radical, incontrollabil – revenea mereu la semnele acelea fără sens. A ascultat fără să crîcnească reproșurile, a trecut prin toate

umilințele (de la pedepsele maică-sii pînă la statul în genunchi, la colț, în sala de clasă sau afișarea paginilor din caietele sale pe panoul școlii, la rubrica *Așa nu!*), dar de renunțat la scrisul ei n-a renunțat. Pur și simplu îi plăcea să scrie așa, era ritualul ei preferat, jocul pe care-l inventase numai și numai pentru sine.

Colegii din clasa a V-a o porecliseră Chinezoaica.

Colegii din clasa a VI-a au fost primii care s-au adunat în jurul băncii, au îmbrățișat-o și i-au spus: te rugăm, te rugăăăăm, nu pleca.

Dar lucrurile erau deja hotărîte și, în mod ciudat, vestea că avea să se mute în Marele Oraș nu a afectat-o deloc.

Era sfîrșitul primăverii cînd au apărut cei de la Liceul cu Program Sportiv – antrenorii de atletism care umblau cu duba lor albastră prin toate satele și orașelele din zonă pentru a găsi elevi talentați, viitorii mari sportivi ai LPS-ului.

În dimineața aceea s-a bucurat nespus cînd directorul școlii a intrat în clasă și i-a anunțat că toate cursurile vor fi suspendate – elevii vor ieși în curte, a zis, încolonați, și vor aștepta în careu să li se traseze sarcinile.

Erau trei bărbați și o femeie, în treninguri albastre, cu fluier argintii la gît, cu LPS scris mare și alb pe spatele tricourilor – i-au împărțit pe grupe, sub supravegherea directorului și a celorlalți profesori, ieșiți cu toții în curtea pietruită a școlii. A V-a și a VI-a băieți, apoi a V-a și a VI-a fete. Urma o pauză, apoi aveau să alerge cei de-a VII-a și a VIII-a – aleseseră cîmpul de dincolo de școală, locul acela împrejmuț de garduri înalte de lemn, unde, în mod normal, elevilor le era interzis să intre și să se joace – de cîțiva ani se tot vorbea de construirea acolo, pe cîmp, a noului teren de fotbal pentru echipa locală.

Cît au alergat băieții, fetele din prima grupă au stat înșirate de-a lungul gardului, privind printre scînduri, făcînd galerie, chicotind, sporovăind fără încetare. Ei îi

plăcea de unul dintre băieții din a VI-a B, un băiat timid și grăsuț care încă după prima tură rămăsese mult în spatele celorlalți – a fost primul băiat cu care s-a sărutat, în spatele școlii, într-o după-amiază în care fuseseră amîndoi pedepsiți să rămîină după ore și să exerseze, ea, scrisul, el, matematica (cînd i-a spus asta, Profesorul a ridicat din sprîncene – clasa a VI-a? Foarte precoce, n-am ce comenta, a zis pe jumătate surprins, pe jumătate indiferent). Mie îmi plăcuse, gura băiatului era moale și mirosea a biscuiți. Ție ți-a plăcut? l-am întrebat și el a dat din cap că nu, fără să mă privească. Bine, atunci o să fim prieteni, dar fără să ne mai sărutăm, de acord? – și grăsuțul m-a ajutat să-mi pun ghiozdanul în spate și m-a condus pînă în fața casei, fără să scoată nici un cuvînt.

În ziua în care i-au pus să alerge, în rîsetele fetelor de pe margine, băiatul s-a oprit după a doua tură, abia respirînd, întinzîndu-se la marginea ierbii, printre margarete – și ea s-a ridicat imediat, a sărit gardul și s-a dus lîngă el, așezîndu-se pe spate, luîndu-l de mîină, privind lumina cum plutește în aer, tulburată doar din cînd în cînd de rîsul lor isteric.

Ea alerga fără să facă vreun efort. Indiferența pe care o afișa cînd făcea lucruri care nu-i trezeau foarte tare interesul se propaga și asupra modului în care percepea efortul – în ziua aceea ar fi putut să alerge sute de kilometri fără să simtă oboseala, fără să se gîndească la asta, rulînd în minte ba părul dezordonat al mamei sale întins peste perna murdară, ba textura hîrtiei de desen, ba gustul acela neașteptat de biscuiți. De cîteva ori s-a oprit din alergare doar ca să se aplece și să rupă trifoiul cu patru foi pe care-l găsea de fiecare dată fără nici un efort, strecurîndu-și-l în sîn – fusese întotdeauna extrem de norocoasă și nu avea de gînd nici în ruptul capului să lase norocul să-i scape atunci cînd îl găsea.